

Ein halbes Jahrhundert Hajós

Fél évszázad zuglói iskolatörténet

Von Oberstudienrat Richard Guth / Richard Guth német nyelvi lektor
(Fotos / fotók: Ágota Márk / Richard Guth)

(28. November 2014 / 2014. november 28.) Der

Schulhof füllt sich an diesem kalten Novembertag langsam mit neugierigen Schülern. In der Ecke prangt noch ein Loch, dem an diesem Vormittag noch eine wichtige Rolle zuteil wird. Die Klassen nähern sich dem Ort des Geschehens, die Spannung steigt. Vertreter der einzelnen Klassen treten hervor, mit kleinen Mitbringenseln in den Händen. Diese verschwinden ganz schnell in einer Zeitkapsel, die die Botschaften der gegenwärtigen Hajós-Schüler für die Zukunft aufbewahren soll. Neben schriftlichen Texten finden sich auch Zeugnisse der modernen Technik: CDs und USB-Sticks, die die Arbeit der Schulklassen in archivierter Form für die Nachwelt aufheben. Die Kapsel verschwindet im Loch, Erde bedeckt sie. Sie wird bis 2034 in Mutter Erde schlummern und ihr Geheimnis bewahren.

An diesem Schulfeiertag dreht sich vieles um Zahlen. Zahlen, hinter den sich aber Schüler- und Lehrerbiografien verstecken. „Ich bin fast so alt wie diese Schule“, scherzt der 47-jährige Szilárd Szőnyi, Englischlehrer und leitender Journalist aus Budapest. Der vierfache Vater selbst besuchte vor drei Jahrzehnten die Schule im 14. Bezirk, die 1964 gegründet wurde. Schnell begann die Spezialisierung der damals noch namenlosen Schule: Zum muttersprachlichen Griechischunterricht für hellenischen Bürgerkriegsflüchtlinge 1966 gesellte sich in den Siebzigern der Schwerpunkt Sport dazu, so dass es 1988 der Schule nicht schwerfiel, den Namen des berühmten Olympiasiegers Alfréd Hajós anzunehmen. In der Halbzeit, 1989, wurde an der Hajós (abgesehen von Nationalitätenschulen) die erste deutsch-ungarische zweisprachige Grundschule in Ungarn gegründet, hierbei haben die langjährigen Schulleiterinnen Hédi Valent und Etelka Bartha-Hosszú bleibende Verdienste erworben. „Ich habe noch Russisch gelernt, danach kam Englisch dazu“, berichtet Altschüler Szőnyi im Rahmen eines Podiumsgesprächs Achtklässlern über seine Erfahrungen. Seine Gesprächspartner, die Eiskunstläufer Klára Engi und Balázs Major, blicken auf einen anderen beruflichen Werdegang zurück: Sie sind Profisportler geworden. Auch nach der aktiven sportlichen Karriere blieb Engi der Körpererziehung treu und betreut die Nachwuchsarbeit.

Das Beispiel der drei Altschüler, die an diesem Tag über ihre Erfahrungen an der Hajós berichtet haben, verdeutlicht, wie vielseitig sich die nun fünfzigjährige Institution präsentiert. Dies hat sich auch das Organisationsteam auf die Fahnen geschrieben: Die Vielfalt an Hajós darzustellen. Bereits im Rahmen der Festveranstaltung präsentierten die Schülerinnen und Schüler ihr Können in den künstlerischen Bereichen Singen, Tanzen, Rezitieren und Zeichnen und bezauberten das interessierte Publikum. Am Vormittag standen Workshops, Traditionspflege, Spiele und Wettbewerbe, Vorstellung der Schüleraustauschprojekte sowie Dia- und Retroschows auf dem Programm. Der Tag wurde abgerundet von einem griechischen und ungarischen Tanzhaus und einem Wiedersehen der Altschüler mit ihren ehemaligen Lehrerinnen und Lehrern.

Die Schule leert sich, die Lichter gehen aus. Am Montag werden wieder Kinderscharen die Fluren und Klassenräume bevölkern, denn eins ist sicher: Das 50-jährige Jubiläum bleibt nicht als letzte Veranstaltung seiner Art.

Az iskola udvarát lassan diákok hada veszi birtokba ezen a meglehetősen nyirkos novemberi napon. A sarokban egy lyuk tátong, de már nem sokáig, még fontos szerephez fog jutni ezen a reggelen. A tömeg az esemény helyszínéhez közeledik, egyre nagyobb a várakozás és az izgalom. Az osztályok képviselői lépnek előre, kezükben kis üzenetekkel. Ezek egy idő kapszulába kerülnek, hogy megőrizték az utókornak a jelen diákjainak munkáit. A szövegek mellett a modern technika vívmányai is ugyanúgy helyet kapnak: cd-k, pendrivok és papírlapok jól megférnek egymás mellett. A kapszula eltűnik a lyukban, föld temeti maga alá. 2034-ig itt is fog nyugodni és titkát őrizni az utókor számára.

Ezen az iskolai ünnepen sok minden a számokról szól. Számokról, amelyek mögött diák- és tanárelőtrajzok húzódnak meg. Én majdnem annyi idős vagyok, mint az iskola – viccelődik a 47 éves Szőnyi Szilárd, foglalkozását tekintve újságíró. A négyszeres családapá magá is az ötven éve alapított intézménybe járt jó három évtizede. A hatvanas évek közepén megalakult iskola specializálódása hamar elkezdődött: 1966-ban a polgárháborús menekültek gyermekeinek nyújtott görög nemzetiségi oktatás mellé a hetvenes években sporttagozat szegődött az akkor még névtelen XIV. kerületi iskolában.

Ezért nem volt nehéz a döntés, hogy 1988-ban a többszörös olimpikon, Hajós Alfréd nevét vegye fel az intézmény. A félidő a német kéttannyelvű oktatás bevezetését hozta, a nemzetiségi iskolákat leszámítva, elsőként az országban. A bilingvális oktatás felépítésében kiemelkedő szerepet játszott két pedagógus, aki hosszú évekig vezette az intézményt: Valent Györgyné és Hosszúné Bartha Etelka. Én még oroszul kezdtem tanulni, ehhez társult később az angol – emlékszik vissza a volt diák Szőnyi, aki egy pódiumbeszélgetés keretein belül nyolcadikosoknak mesél tapasztalatairól. Beszélgetőtársai, Engi Klára és Major Balázs jégtáncosok életútja más irányt vett. Ők profi sportolók lettek. Engi Klára az aktív évek után is hű maradt a sporthoz: az utánpótlásképzésben vesz továbbra is részt.

A három volt diák példája azt mutatja, hogy milyen sokoldalú az ötvenéves intézményben folyó munka. Ennek bemutatását tűzték ki célul a mai rendezvény szervezői is. Már az ünnepség keretein belül is megmutatták a diákok, hogy milyen ügyesen művelik a tánc, a próza- és versmondás, az ének és a rajz művészetét. A délelőtt alkalmat nyújtott arra, hogy a vendégek bepillantást nyerjenek az intézmény munkájába: workshopok, hagyományőrző programok, játékok és versenyek, dia- és retróshowk, valamint az iskolai cserekapcsolatok színesítették ezt az iskolai ünnepnapot. Ehhez járult még a görög és magyar táncház, valamint az öregdiákok délutáni találkozója.

Az iskola lassan kiürül, a fények kialszanak. Hétfőn újra diákseregek veszik majd birtokukba az intézményt. Hiszen egy biztos: nem ez volt a Hajós utolsó, ilyen jellegű rendezvénye.

Bildergalerie / galéria

Begraben der Zeitkapsel / az időkapszula földbe helyezése

Die Feierstunde / az iskolai ünnepség

Impressionen des Projekttages / benyomások a projektnapról